

NOVE KNJIGE – NEW BOOKS

Mirko Gagro

Ratarstvo obiteljskog gospodarstva INDUSTRIJSKO I KRMNO BILJE

Zagreb, 1998. Izdavač: Hrvatsko agronomsko društvo, Zagreb, Berislavićeva 6. Stranica 320, 24 cm., ilustracije u bojama.

Krajem 1998. završen je tisak, a polovicom 1999. godine (2 lipnja 1999. godine) obavljena je promocija knjige koju je naša stručna javnost željno očekivala. To je knjiga koju trebaju svi naši stručnjaci na terenu, svi naši neposredni proizvođači na obiteljskim gospodarstvima - koja se sada formiraju - bez obzira radi li se o stočarima ili ratarima. To je djelo bilo potrebno svima njima kao svakidašnji podsjetnik i priručnik, kao pomoć u svakidašnjem radu u traženju najboljih gospodarski utemeljenih odluka. Zadnjih pedesetak godina nismo imali takvo djelo u svojim rukama na vlastitom hrvatskom jeziku. Svi koji su se zanimali za takvo štivo morali su posezati za knjigama pisanim stranim jezicima (srpskom, engleskom ili njemačkom), često puta nerazumljivima čitaču takvog štiva, posebice gospodarima na obiteljskim gospodarstvima. Izdanja iz drugih republika bila su zastarjela i neprilagođena uvjetima i potrebama Hrvatske.

Knjiga obuhvaća pet poglavlja:

1. Uvod
2. Uljarice (suncokret, uljana repica, mak, sezam, ricinus)
3. Biljke za proizvodnju vlakna (konoplja, lan, pamuk)
4. Biljke za proizvodnju šećera, škroba i alkohola (šećerna repa, cikorija, krumpir, duhan, hmelj)

5. Krmne kulture (lucerna, crvena djetelina, stočni kelj, stočna repa, engleski ljulj, talijanski ljulj, francuski ljulj, livadna vlasulja, grahorica, krmna repica i ogrštica, suncokret, kukuruz za silažu).

Opsežna literatura (106 navoda u popisu literature) znalački je probрана iz domaćeg i stranog stručnog štiva. Na kraju knjige prikazane su:

- najvažnije agrotehničke upute za djeteline, trave i krmno bilje za kulture koje nisu obuhvaćene u knjizi (bijela djetelina, esparzeta, inkarnatka, kokotac, smiljkita roškasta, švedska djetelina za djeteline i trave i bijela rosulja, lisičji repak, mačji repak, vlasulja ovčja, klupčasta oštrica, krestac, vlasulja crvena, sudanska trava, livadna vlasnjača čičoka)
- potrebe trave i djetelina za travnjake i pašnjake u kg/h sjemena za laka, srednja i teška tla za košnju i ispašu.

Navedeni su latinsko-hrvatsko-engleski nazivi biljnih vrsta.

Knjiga ima dva priloga:

Prilog I – korovi,

Prilog II – štetnici

sa slikama u boji i nazivima na hrvatskom i latinskom jeziku.

Na kraju knjige prikazan je periodni sustav elemenata.

U knjizi se nalaze:

- usporedni prikaz važnijih pokazatelja modela proizvodnje u ratarstvu,

- mjere za površinu,

- šuplje mjere za žitarice,

- približne mjere 1 kubnog metra u kg.,

- međunarodni sustav mjernih jedinica i ostale zakonite jedinice (osnovne jedinice SI, dopunske jedinice SI, iznimno dopuštene jedinice izvan SI, s posebnim nazivom i znakom, definicije osnovnih i dopunskih jedinica SI, SI predmeci za tvorbu decimalnih jedinica, izvedene jedinice SI s posebnim nazivom i znakom, neke izvedene bez posebnog naziva i znaka, osnovne fizikalne konstante, definicije i mjerni postupci određivanja osnovnih jedinica SI).

Knjiga pisana dobrim stilom, jasnim izrazom, kratkoćom uputa i sveobuhvatnošću teksta na hrvatskom jeziku iznosi suvremeni znanstveni i stručni pristup uzgoju ratarskih kultura. Zbog tog razloga njom se mogu uspješno služiti kako znanstvenici tako i poljoprivredni proizvođači, stručnjaci agronomi, studenti i učenici, te svi oni kojima je potrebna ovakva vrsta štiva.

Bilo bi dobro, u drugom izdanju, nadopuniti obuhvaćenu građu podacima o hranjivoj vrijednosti opisanih biljaka, posebno krmnih kultura. Upravo bi to bila veza između proizvodnje i korištenja pojedine biljke koja bi omogućavala svrhovitu odluku potrebnu za biljnu proizvodnju te njezinog korištenja, u prvom redu, u mliječnom govedarstvu koje se u nas tek uvodi na razini intenzivne proizvodnje u obiteljskim gospodarstvima. Bez odgovarajuće ratarske proizvodnje ne može se ni zamisliti intenzivna proizvodnja mlijeka. Ti bi se

podaci mogli prikazati u obliku jedne ili više preglednih tablica. Isto tako trebalo bi u ponovljenom izdanju obratiti pažnju na nekoliko biljaka koje su na obiteljskim gospodarstvima imale, imaju i imat će svoje mjesto, a to su vučika (lupina), bob, grašak. Iako se prema autoru "od soje, zemnog orašca, kukuruza, tikve dobiva ulje, ali ipak ne pripadaju u uljarice jer im nije glavna namjena proizvodnja ulja" šteta je da uzgoj soje i bundeve kao uljarica nije obuhvaćen s obzirom na to da su to kulture koje u stočarstvu i peradarstvu kao i u govedarstvu, postaju nezamjenjive.

Izdavanje novih ponovljenih i proširenih izdanja bit će potvrda potrebe ovog štiva u širokoj stručnoj praksi. Želimo da se to što prije ostvari.

Autor ove knjige prof. dr. sc. Mirko Gagro je profesor Visokog gospodarskog učilišta u Križevcima u kojem je više godina obavljao dužnost i čast dekana. Objavio je veliki broj znanstvenih i stručnih članaka i knjiga. Predaje predmet Zaštita ratarskih kultura, žitarice, zrnate mahunarke i industrijsko bilje. U cjelokupnom pristupu konceptu knjige ugrađena su bogata piščeva iskustva kao i njegovih mnogobrojnih suradnika.

Ovo je djelo odobrenjem Senata Sveučilišta u Zagrebu - Povjerenstva za znanstveno-nastavnu literaturu Odlukom br. 02-898/1-1998. od 6 svibnja 1998. prihvaćeno kao udžbenik za stručni studij.

Kako se upravo sada intenzivno radi na preustroju poljoprivredne i stočarske proizvodnje s velikih poljoprivrednih gospodarstava socijalističkog tipa na obiteljska gospodarstva intenzivne specijalizirane proizvodnje, ova je knjiga dobro došla svakome tko se želi u prvom redu baviti intenzivnom poljoprivrednom proizvodnjom. Preustroj te proizvodnje traži i novu organizaciju savjetodavne poljoprivredne službe kojoj će ova knjiga dobro poslužiti. Ovo se djelo, sa suvremenim i zanimljivim štivom, temelji na podacima naše i svjetske literature i osobnim iskustvima pisca, namijenjeno profesionalcima, onima koji uče i onima koji unapređuju ovu djelatnost kao i onima koji koristeći saznanja iz ove knjige žele unaprijediti proizvodnju na svom gospodarstvu.

Dr. sc. Franjo Dumanovski